

GAZETA POPORULUI

Foaie politică-cultura

Intemeietori: Dr. N. Bălan, Dr. I. Broșu, și I.

Abonamentul:

Pe un an 20 Cor.
Pe o jumătate de an 10 Cor.
Pe 3 luni 6 Cor.

Abonamentele să se trimită la adresa:
„GAZETA POPORULUI”, Sibiu.

Adresa noastră e:

„GAZETA POPORULUI”
Sibiu, Strada Urezului Nr. 41.
Apare în fiecare Duminecă.

Insertiuni și anunțuri

Administrația gazetei.
Un șir cu litere mărunte întâia-oraș 1 cor.
a doua și a treia-oraș 80 fileri.

Armata română înaintea biruitoare.

Impotrivirea maghiarilor a fost înfrântă. Trupele lor fug în ruptul capului. Căpeteniile lor cer milă dela antantă. Frații noștri sunt eliberați. Trăiască dorobanții!

O întâmplare petrecută aievea îmi vine în minte când aștern aceste cuvinte pe hârtie. În sânul întunecos al unei băi adânc săpate în pământ, mulțime de lucrători au fost îngropați de vii prin surparea unor mormane de piatră și pământ, cari li-au închis toate ieșirile. Ceasuri, ba lungi zile de chinuri amare au petrecut ei în acea strâmtă și umedă închisoare. După un timp oare care li s'au stins fânarele și un întunerec negru ca'n mormânt i-a invalidat pe toți. Nimic nu mai văd înaintea ochilor decât figura îngrozitoare a morții, care se apropia tot mai mult de dânsii. Dar stau neclintii și ascultă. Din depărtare pătrunde răsunetul înădușit al unor bătăi de ciocane. Ei le înțeleg. Ei știu că soții lor de muncă nu i-au uitat, nu i-au părăsit, oi au început lucrarea de mântuire. Bătăile se apropie din ce în ce și se aud tot mai puternice. Iată și cea dintâi rază slabă de lumină, care le sosește din afară ca un sol aducător de nădejde. La strigătele lor înădușite aud răspunsul unor puternice glasuri de bucurie. Iacă un ceas de așteptare plină de nădejdi... În sfârșit iată-i mântuiți și îmbrățișându-se cu frații lor!

În starea aceasta s'au găsit frații noștri rămași dincolo de linia demarcațională. De când s'a tras acea nenorocită linie, nu ni-a lăsat odihnă nedreptatea ce ni s'a făcut și suferințele fără sfârșit ce-au avut să le îndure frații noștri. Barbaria maghiară n'a cunoscut margini față de dânsii. Bande bolșevice setoase de pradă și sânge, plătite de guvernul din Budapesta, au dat navală asupra lor. Avuțul lor li s'a furat, casele lor au fost pângărite, bătuți au fost și chinuți, bărbați și femei au fost uciși ziua'n ameză, fără să aibă altă vină decât aceea că sunt români. Tipetele lor ni-au umplut inimile de durere și amarăciune. Am așteptat de geaba luni de zile ca să ni se facă dreptate, iar când răbdarea noastră ajunsese pe sfârșite, a sunat cuvântul de deslegare: **armata română a primit ordin să înainteze.** Chiar când nu l'ar fi cerut strigătul fraților noștri, acest or-

din trebuia să urmeze, fiindcă eram datori față de noi înșine să luăm în stăpânire ce ni se cuvine după cea mai sfântă dreptate.

Și-au plecat dorobanții, unu ca unu, convinși de sfințenia cauzei noastre, au plecat pe la mijlocul săptămânei patimilor și până în Dumineca Invierii Domnului au curățit aproape întreg pământul strămoșesc de trupele dușmane. După cel dintâi asalt împotrivirea maghiarilor a fost înfrântă, trufia lor a fost umilită și au început retragera pe toată linia. În întâia zi de Paști, generalul Traian Moșoiu a intrat în fruntea trupelor biruitoare în orașul Oradea-mare! Bucuria fraților noștri eliberați e nespūsă. Prețutindenea primesc armata română cu însuflețire mare.

Acesta e darul de Paști ce ni-l-a dat neîntrecuta vitejie a dorobanților. Cucernici aducem prinosul nostru de adâncă recunoștință și închinare eroilor cari prin jertfa sângelui lor au răscumpărat pe frații noștri și ai lor, și au statornicit pe veci dreptele hotare ale scumpei noastre Români.

Ziua de 19 Aprilie.

I. Frontul de Est: Situația neschimbată.

II. Frontul de Vest: După o luptă îndârjită căpetele noastre de coloane au ajuns în seara zilei de 18 Aprilie pe linia: Toca—Seini—Valasut—Tasnad—Porc—Bucșa—Gura Iadului—Lore—Karand—Aldești—Maria-Radna. Pierderile noastre sunt serioase. Colonelul Paulian a căzut ca un erou în fruntea bravei sale brigăzi de Vânători.

Ziua de 20 Aprilie.

Frontul de Vest: Inamicul bătut se retrage în debandadă pe tot frontul. Trupele noastre au ocupat Hust, Sătmar, Carei-mari, Marghita, Orvind, Al. Lugoș. Pe valea Crișului Negru au ajuns la Tarcany, Negerfalva (5 km. S. e. Beiuș).

S'au capturat mai multe sute de prizonieri și mult material de cale ferată.

Ziua de 21 Aprilie.

Frontul de Est: Situația neschimbată.

Frontul de vest: În seara de 20 Aprilie a. c. căpetele noastre de coloane au ajuns pe linia: Canger—Petreni—Pișcolt—Dengheleag—Mihaer—Oradea-mare—Letca-mare—Lanta mare—Bars—Palota—Marca—Biharia—Beiu Boroșineu—Giarmata—Pancota—Târnova. Moralul trupelor este înălțător.

În Oradea-mare mulțimea a primit unitățile Române cu flori și aclamațiuni. Pierderi: morți: sublt. Grigorescu din reg. 10 Roșiori și 2 soldați.

Răniți: sublt. Cezar din reg. 81 inf. și 14 soldați.

Trofee: O baterie cu etalajele ei, multe arme și munițiuni și numeros material de cale ferată.

Ziua de 22 Aprilie.

Frontul de Est: Situația neschimbată.

Frontul de vest: Trupele noastre continuă înaintarea. S'au mai capturat prizonieri, materiale, mitraliere, arme, mari cantități de munițiuni și materiale de cale ferată.

Morți: Major Margarotopol și sublt. Dumitrescu din reg. 9 Roșiori. Sublt. Cornea Radu din reg. 4 Roșior și 61 soldați.

Ziua de 23 Aprilie.

Frontul de Est: Situația neschimbată.

Frontul de Vest: Căpetele de coloană ale trupelor noastre au atins luptând linia Mate-Salca—Samson—Haiduvamos—Peres. S'au capturat 10 obuziere de 100 mm., 4 tunuri de 80 mm. Mult armament, munițiuni și material de cale ferate.

Marele Cartier General.

Maghiarii cer mila Antantei.

Viena, 22. — Guvernul revoluționar s'a ocupat în consiliul său de ieri cu situația militară la front. La acest consiliu a luat parte și fostul președinte al republicii maghiare Károlyi Mihai și toți membrii din fostul guvern Berinkey Dénes. Consiliul a trimis o oră după aceea o telegramă la Paris în care se roagă de puterile aliate, ca ele să se îndure de Ungaria și să o ia sub scutul marilor puteri. (Ag. Dacia).

Propoveduire prin Țara Oltului.

Ștrul adunărilor populare, al căror început bun s'a făcut în frunța comună Avrig, satul lui Gheorghe Lazar, s'a întins mai departe în Țara Oltului. Unde conducătorii poporului înțeleg însemnătatea răspândirii învățăturilor folositoare în zilele acestea de mari frământări, adunările populare reușesc bine și sunt prilejuri de adevărată înălțare sufletească. Nu putem aduce acest cuvânt de laudă Făgărașului, în locul unei adunări populare care nu s'a putut ține, în Dumineca dinaintea Bunevestiri s'au întrunit câțiva intelectuali în sala cea mare a județului, ca să asculte luminoasele cuvinte ale d-lui Dr. I. Broșu din Sibiu, despre credința creștinească, care-i descopere omului rosturile vieții și-i ridică cu sufletul spre pîntecele cele mai înalte ale ei.

Cu atât mai înălțătoare de inimi a fost adunarea populară ținută în ziua Bunevestiri în comuna Arpașul de jos. Venise popor din loc și din satele învecinate, în număr de câteva mii, în frunte cu preoții, învățătorii și secretarii comunali. Au fost de față prefectul județului Făgăraș dl Dr. Oct. Vasu, pretorele dela Arpaș dl. Oct. Stoichița, preoții locului N. Vasu și Trandafir Dragomir, preotul Ilie Măneucă din Ucea de jos, preotul Pavel Borzea din Viștea de jos, preotul A. Mușat din Ucea de sus și mulți alții. Pe tribuna împodobită cu brad și cu covoare frumoase, preoții locului au făcut rugăciuni către Dumnezeu, apoi părintele Dragomir a deschis adunarea, arătând scopul ei. După D-Sa a luat cuvântul dl Dr. I. Broșu care într'un graiu avântat și la înțelesul tuturor a tălmăcit rostul suferințelor de veacuri ale neamului românesc și biruința la care am ajuns astăzi. Puterea prin care am ajuns la această biruință — a zis D-sa — a fost neclătita noastră credință în Dumnezeu, care ne-a oțelit sufletele și ne-a păstrat ca o stâncă în mijlocul tuturor valurilor dușmane. Frumoasele pilde ce le-a împletit în decursul vorbirii sale, au plăcut foarte mult ascultătorilor, a căror luare aminte a știut-o înălțându-i până la sfârșit. Profesorul Dr. N. Bălan a vor-

bit răsplat despre datorințele ce avem să le împlinim față de noua noastră patrie România-mare, în cuprinsul hotărârilor careia trebuie să și găsească fericirea tot sufletul românesc.

La propunerea părintelui Dragomir, adunarea a luat hotărâre frumoasă de protest pentru de-a fi trimisă spre știință Consiliului dirigent din Sibiu.

La Situație.

De Dr. V. Muntean.

Stăm încă sub sguduirea puternică a învingerii înălțătoare a democrației asupra gândurilor ruginite ale vremurilor mai vechi.

Libertatea popoarelor a răsărit în momentul, când jugul impus de imperialismul german s'a sdrobit.

Germanii, alcătuitoarii imperiului numit *romanogerman*, folosindu-se de unele popoare ca de niște unelte, au ținut întreagă Europa centrală în adevărată sclăvie.

Acest rol rușinos de a fi unelta la scopuri tirane l-a avut și Ungaria creolă și susținută de nemeși bogăți.

Acești nemeși acum sunt măturați din Europa. Totul răsuflă aerul libertății popoarelor culte.

O boală grea a erupt însă pe corpurile națiunilor odinioară atât de tirane. Trupurile națiunilor rele ard de veninul boalei numite *bolșevism*.

Rusia, Ungaria, Germania sunt sdrobite mai tare de boala aceasta de cât de bătăi. Bolșevicii nu eunosc legi, total numai cu puterea vreau să facă, în tocmă cum cu puterea și fără dreptate au lucrat conducătorii acestor națiuni.

Nici în bolșevism, nici în tirania guvernelor nu este libertate.

Libertate e numai în urma legilor bune făcute prin voința cetățenilor și libertate crește prin supunerea tuturor, fără deosebire, la aceste legi.

În timpurile aceste critice pline de atâtea rele, poporul nostru a avut norocul să și păstreze liniștea sufletească. Nu s'a abătut dela calea legilor. A gustat din libertatea arătată

prin legi. Legile iubirii de oameni sunt aceste și așa s'au arătat la Alba-Iulia, unde s'a hotărât frăția și libertatea locuitorilor de pe frumoasele noastre p'aiuri.

La masa verde din Versailles se hotărăște soarta popoarelor. E vorba de unirea tuturor națiunilor într'o ligă, adecă să se formeze o judecătorie între națiuni, care să judece asupra certelor dintre popoare și să ajute susținerea păcii.

Poporul unguresc nici acum în ceasul de pe urmă nu vrea să înțeleagă legile frăției și ale iubirii, și acuma se crede în drept să mai pue jugul pe alții.

Și-au pierdut însă mințile. Apucați de boala bolșevismului au picat în prăpastia peririi, se vor umili cu desăvârșire. Bolșevismul a zdrobit țara puternică a rușilor, pe Ungaria deci tot asemenea o va șterge de pe harta Europei.

Această boală stă la granițele patriei. Oamenii înnebuniți de această boală socială stau să se arunce asupra mândrei noastre patrii. Nu o văd cu ochi buni, că trăește în ordine. Vor să face și la noi turburare de minți.

Brațele oțel te și inimile pline de iubirea de patrie a bravilor fii chemați sub arme păzesc însă țara contra acestor nebuni.

Nu uitați fraților, bravi eroi dela Nistru Șoborșin și dela Ciucea, că numai atunci apărați libertatea, dacă păziți legile. Cari legi? Legile noastre. Legile făcute de milioane de cetățeni, făcute prin votul univversal, decretat la Alba-Iulia.

S'a hotărât mobilizarea în toată Transilvania. Să ne grăbim cu toții sub drapelul onoarei, drapelul desfășurat de toată lumea, Europa, America, Asia pentru împăciuirea neamurilor.

Atunci când țările vecine ard, dorința noastră e îndoită: trebuie să ne apărăm pe noi înșine și să apărăm și pe vecini, sdrobind fără cruțare și milă pe făcătorii de rele, bolșevicii cari aduc atâtea nenorociri.

La luptă dreaptă suntem chemați în numele culturii, libertății și al ligei popoarelor.

O clipă numai și te atingi...
Când trandafirul tinereții
Își pierde floarea fără vânturi,
Și rând pe rând îl cad petale
Când primăvara e mai dulce.

Ce triste-s zilele pustii
Când un popor își pierde țara
Și sânge varsă pentru ea,
Și când călăii îl sugrumă
Și când sarcastic de dureri,
Când patima se zugrăvește
Pe fețe — fără răzbunare...
Când vezi viteji trăgând în jug
Că-și blastămă haina sozite,
Că-și blastămă amara vieța...
Când vezi copii murind de foame
Pe vatra rece, fără tată...

Ce triste s zilele pustii,
Ce triste Doamne, și ce negre
Când n'ai nici căpătâiu la cap,
Când dai cununi într'aurite
Și când le iai, le vezi cu spini,
Atunci nădejdea ți-se'ngroapă,
Atunci așa te doare'n suflet...
Ce triste-s zilele pustii

Când nu știi nici de sărbătoare
Când legea știi că o să-ți moară
Și n'o să'nvie nici odată,
— Când ai un neam și știi că plânge...

Iustin Ilieșiu.

Cântecul recrutului din 1917.

Cade frunza cea de vie,
Vânt de toamnă-mi cântă mie,
C'am să merg la câtanie,
C'am să las pe-ai mei plângând
După min' oftând.

Neamurile, cum nu ți-e jale
De tinerețele mele!
Și de chipul dragei mele,
De părinți și de livezi

Să mă'nstrăinezi.

Să mi las frații și sătenii,
Lunca, coasa, boulenii
Și podoabele poenii
Și să plec cu suflet plin

De dor și suspin.

FOIȘOARĂ

Ce triste-s zilele pustii...

Ce triste-s zilele pustii,
Când focul sfânt al suferinții
Îți arde clocotind în piept,
Când lacrima te vreai s'o picuri
Să-ți stâmperi pe-o clipă dorul
Inghiață și-ți rămâne'n gene...
Când o scânteie de speranță
Se șterge fără de furtuni,
Se șterge pentru totdeauna;
Jelind singurătatea zilei
Și-a clipei care nu mai este,
Jelind singurătatea vieții...

Ce triste-s zilele pustii,
Când ai în inimă un soare
Și liber strălucește-un timp,
Dar norii vin să ți l răpească
Și ți-l răpesc cumpliții nori,
Durerile atunci te-apasă
Și-ți simți atunci sfârșitu-aproape,

Chestii financiare.

Peste câteva zile se încheie subscrierea la Imprumutul Național, emis de Consiliul Dirigent.

Resultatul lui, avem temei să credem, că va satisface așteptările dorite.

Toate împrejurările, în cari s'a făcut imprumutul, prevesteau o reușită favorabilă.

Mai întâi în toată țara, se găsea un prisos de bani gata ca nici când altădată.

La Bănci s'au replătit împrumuturile, au crescut depunerile, în cât băncile au fost silit să reducă măsur dobânzi, pentru depuneri, la 2, sau chiar la 1 și jumătate la sută. Particularii, țărâimea, aveau în lăzile lor sume considerabile, cari zăceau fără să producă ceva. Am văzut că o singură comună din apropiere, nu tot mai mare, a subscis 400.000. Pe deasupra, foloasele, ce le da împrumutul, prin dobânda de 5 la sută, și nesiguranța valorii, ce se va statori pentru moneda coroa. Toate acestea era de prevăzut, că vor avea înrăuțire favorabilă asupra subscrierii.

Era de prevăzut, că băncile noastre, vor subscrie, ele pentru sine, zeci și sute de mii. Câteva au subscris 1—2 milioane.

Între situație atât de favorabilă nu este de loc justificată acordarea proviziei de 2 la sută pentru sumele, ce se semnează la bancă. O zicem, fără să supărăm pe cineva cu atât mai vârtos, nu, cu cât se știe, că provizia băncilor, pentru tranșii de vânzare și cumpărare de efecte, este uzitată cu maximul 1 la mie. În cazul de față, băncile nici n'au avut multă osteneală cu procurarea efectelor. Le-a costat simplu o schimbare a conturilor. Și în loc ca să se plătească băncilor 20.000 pentru un milion, ar fi plătit 1000, în loc de 2 milioane 100 milioane, ar fi plătit 100 mii, iar prisosul de 1 milion 900 mii, ar fi rămas în cassa statului.

O banca, care a subscris ea 1 mil., care 'l subscris și fără proviziune, a realizat deodată un profit de 20.000.

Bată-te neamțule, bată,
Dragostea nevinovată
Dintre mine și o fată.
Ducă-ți corbii carnea'n fagi,

Că desparți doi dragi.

Vreau să-mi cânt azi tot amarul!
Să mi aducă vin crășmarul
Și să-mi cânte lăutarul,
Măne în cătane plec:

Vreau azi să mi petrec.

Zi-mi țigane, azi de jete,
Zi-mi de sările cu stele
Si de poarta dragei mele;
Zi-mi de dragoste cu foc

Și chiar de noroc.

Bun rămas! vă zic ogoare,
Codrii dragi și dulci izvoare,
Fete, joc și șezătoare
Iar voi, doine dragi veniți

De mă'nsoțiți.

Nai prevăzătoare a fost, în provincia aceasta, Banca Centrală industrială. A acordat achizitorilor 1 la sută, deși la câștigarea de subscrieri, pentru acțiunile ei, se cere mai multă osteneală, mai multă stăruință. Simple constatări.

Econom.

Tainele pământului.

Abia trece an, în care să nu se întâmple în careva parte, cutremur de pământ. De unde provine cutremurul de pământ? În privința aceasta nici știința nu este de tot limpezită, dară sunt presupuneri, din cari se poate scoate că sunt aproape de adevăr. Vrednic de amintit este următorul fapt: E de tot sigur, că în lăuntrul pământului e așa de mare căldura, că orice materie se topește. Materiile topite nu rămân în liniște, fără plutesc mereu una peste cealaltă, țintind să iasă la suprafață. Insușirea materiilor topite e aceea, că venind în atingere unele cu altele se prefac în gaze. Gazul, fiind cu mult mai ușor ca materiile din cari a provăzut, își caută drum, ca să poată eși din pământ. Astfel de drumuri sunt gurile munților ce aruncă foc. Aceste guri le putem socoti ca conducătoarele în afară a materiilor din pământ. Cu prilejul oricărei izbucniri vulcanice, omenimea ar trebui să salte de bucurie, pentru că e sigur, că aceste izbucniri ne-a mântuit de un groaznic cutremur de pământ. Dacă materiile topite se întâlnesc în pământ, în atare loc, de unde gazele provenite din ele nu pot eși la suprafață, acolo sunt silit să-și caute un loc potrivit: și pun în mișcare masele de pământ ce se află deasupra lor, cari mase sub aceasta apăsare în unele locuri creapă, făcând loc gazurilor ce ținesc la suprafață. Astfel se produce cutremurul pe pământ.

Faptele dovedesc, că la fiecare cutremur de pământ se produce un fel de gaz puturos. Cutremurul de pământ nu e altceva, decât mișcarea maseilor de pământ în urma exploziei din lăuntru. Demulțori prin crepăturile rămase în urma cutremurului de pământ, eșirea gazurilor ține cu anii, ceea-ce provine de acolo, că de regulă gazele se depărtează prin locul potrivit, croit acum de ele. Deși munții vârsători de foc sunt găurile focului din pământ, cum se poate totuși, că în jurul acelor se întâmplă mai des cutremurul? Răspunsul e ușor. Pringurile craterelor de multe-ori așa explozii puternice își varsă veninul pentru cari gurile craterelor sunt prea strâmte. Din cauza aceasta se mișcă pământul din jurul munților. E adevărat și aceea, că pânăce craterele vulcanilor fumegă în timpul acela, locuitorii din jurul lor pot să doarmă liniștiți. Numai atunci e primejdios, dacă încetează pe timp mai îndelungat, atunci se poate fi cinea aștepta la o izbucnire mai puternică împreună cu cutremur de pământ.

Deorece două din trei părți ale pământului sunt acoperite cu apă, se înțelege, că două din trei părți ale acestor explozii se întâmplă pe mare. Pe cum este cutremur de pământ, așa este și cutremur de mare.

Dacă am găuri pământul până în mijlocul său, am primi o lungime de 6000 klm.

Centrul pământului se poate asemăna, cu un cuptor mare topitor. Iară dacă aceasta nu ar exista, atunci nici nu ar fi viață pe suprafața pământului. Razele soarelui nu ar fi de ajuns, pentru susținerea vieții omeștii, a plantelor și animalelor.

Victor I. Ciato.

Mulțumită.

Atât comandanților fostelor garde din comunele Hamba, Ruși, Slimnic și Șuramare, cari au aparținut comandai de secție Slimnic, cât și comandanților de plutoane infanterie, secției cavalerie și mitrailere, precum și subcomandanților și tuturor gardiștilor din acelea patru garde bine încheiate, organizate și echipate, care în decursul celor patru luni și jumătate cât a ținut activitatea au făcut serviciul cu cea mai mare abnegațiune, punctozitate, disciplină exemplară, în tot momentul gata a apăra interesele naționale fără nice o competență bănească, aducând acel serviciu cu cea mai mare strictețe și numai din ineres pur național, cari prin activitatea lor trează și conștiințiositatea clară s'au echipat singuri, care echipament în arme și muniție în cantitate destul de considerabilă servește azi ca echipament pentru armata noastră națională, le mulțămesc încă odată și pe această cale din inimă și doresc ca în totdeauna și în toate timpurile necesare când patria îi chiamă, să-și îndeplinească tot așa prompt conștiințios și fără șovăire sfânta datorință. Sunt mântu că am putut fi comandantul vostru a unor gardiști conști de sine și de scopul formațiunii lor.

Sibiu, la 12 April 1919.

Ioan Ghișoiu

fost comandant al secției Slimnic.

Convocare.

În urma însărcinării primite, învit pe toți învățătorii și învățătoarele dela școlile primare din județul Sibiu pe ziua de 27 Aprilie n. a. c. la ore a. m. în școala de stat din Sibiu Strada Urezului la ședință în scopul constituirei secției județiane conform hotărârii aduse în congresul învățătoresc.

Săliște, în 15 Aprilie 1919.

D. Lăpădat

1-1

inv. director.

Căile ferate și posta la noi.

E un mare rău că încă nu s'a putut așeza o mai bună rânduială la căile ferate și la posta dela noi. Nu se pot trimite pachete și nici bani prin postă, ba se pierd scrisorile și gazetele ajung numai cu mari întârzieri, dacă ajung. Ca să se curme aceste neajunsuri, s'a înființat aici în Sibiu o direcțiune a căilor ferate și alta a postelor. Director al căilor ferate a fost numit dl Leon Bohățiel, iar al postelor dl inginer Augustin Maior. Să nădăjduim că în curând se va pune rânduială bună în mersul trenurilor și mai ales în trebile postei.

Regele și Regina.

Ce spune Majestatea Sa Regele nostru despre împărțirea pământului, despre „pacea” cu nemții și despre starea României.

Majestatea Sa Regele Ferdinand a stat de vorbă cu un gazetar francez căruia i a destăinuit gândurile părințești ce le are față de țara noastră.

Impărțirea pământului.

Regele a cerut mai hotărât să se împartă pământul la țărani. În timpul unei vizite pe front, în anul 1916 Regele dădu soldaților cuvântul său, că se va face împărțirea pământului între țărani. Numai 15 mii de hectare din vechiul regat român vor fi lăsate proprietarilor mari de până acum.

Când se va risipi primejdia bolșevistă — așa a spus Regele — când granițele cele nouă vor fi trase pentru totdeauna și se va pune capăt războiului, atunci România noastră va pași spre fericirea ei. În piepturile milioanei de țărani români se găsesc toate puterile bune și purtarea lor în timpul războiului a fost mai presus de orice laudă.

„Pacea” cu nemții.

Regele a mai spus că nicicând nu s'a îndoit de sfârșitul bun al războiului. Și atunci când dușmanii se credeau mai tari, Regele nu s'a clătinat în nădejile sale. N'am iscălit — a spus Regele — umilitorul contract de pace cu nemții, deși am fost amenințat. Unii au căutat să mă înduplece la aceasta, dar eu nu mi am dat învoirea să mi se pună iscălitura mea sub un asemenea document. România nu a încheiat pace cu dușmanul, căci prin nimic nu poate fi silît un popor să lucreze împotriva simțimentelor sale.

Starea României.

Regele a arătat pe urmă, cum România e încungiuată de toate părțile de dușmani. Ea trebuie deci să fie mare și tare, ea să se poată apăra și să poată pune zăgaz valorilor primejdioase ale bolșevismului. Dacă împotrivirea noastră nu va fi destul de puternică, atunci Europa întreagă e amenințată. Majestatea Sa a încheiat vorba așa: „Dacă aliații noștri ar cunoaște pustiriile și prădarea ce-au făcut-o dușmanii în țara noastră; atunci Ungaria și Bulgaria ar fi silite să dea înapoi ce au furat.”

Regina noastră la Paris.

Pe când Regele nostru lucrează acasă pentru binele țării noastre, pe atunci Majestatea Sa Regina Maria e neobosită întru a face cunoscute trebuințele noastre și a apăra drepturile neamului nostru în țările luminate ale Apusului. Dăunăzi fusese la Londra, unde se găsește la învățătură prințul Nicolae; acum s'a întors și a stat câteva zile în Paris. Aici a luat parte la sărbătorile și bucuriile poporului francez și pretutindenea a fost primită cu cea mai mare cinste și laudă. Cu prilejul unei serbări, președintele Franței dl Poincaré i a adresat următoarele cuvinte: „Doamnă, îmi veți da voie să vă mulțimesc în numele Franței, pentru grațioasa voastră vizită, despre care vom păștra cu toții o amintire adânc mișcată. Majestatea Voastră se simte acasă în țara literelor, nici o formă de artă nu-i e străină...”

Dupăce președintele amintește despre minunata carte scrisă de Regina asupra țării

românești și a suferințelor ei în timpul războiului, a pomenit vorba rânitului care-i doria Reginei: „Dumnezeu să vă păzească și să ajungi să domnești peste toți Români!” apoi zise președintele așa: „Da, Majestatea Voastră, care în ceasurile cele mai grele nu și-a pierdut nădejdea în biruința noastră, va domni peste toți românii; și Franța care e fericită că a luat parte cu aliații ei la această înfăptuire a dreptății, nu uită că toți acești români ne sunt legați prin vechi aduceri aminte și stau la Dunăre, ca noi la Strassburg, drept paznici ai civilizației latine.”

În preajma plecării spre casă.

Găsindu-se înaintea plecării spre casă, Regina noastră a declarat unui gazetar francez că nu va uita nici odată primirea pe care i-au făcut-o parizieni pretutindenea și la toate prilejurile, unde i-s'au dat dovezile cele mai calde de dragoste. Vorbind de situația României, Reginei a spus: Franța, Anglia și America își dau seamă că suntem singura barieră în Răsărit și ne ajută.

Dumnezeu să o aducă în pace acasă, unde o așteaptă cu iubire și stimă nețărmită toate inimile românești. Nădăjduim că vom avea fericirea de-a o vedea în curând și în Ardealul nostru, care o iubește ca pe o bună mamă a poporului.

Sosirea M. S. Reginei în București.

Luni la oarele 10 a. m. a sosit la București M. Sa Regina Maria. La gară și în întreg orașul i s'a făcut o strălucită primire. Pe peron a fost întâmpinată de M. Sa Regele, de general Prezan, cu întregul său stat major și toate autoritățile civile.

Dela frații bucovineni.

În timpul războiului frații noștri din mândra Bucovina au îndurat cumplite suferințe, ale căror urmări le poartă și astăzi. În câteva rânduri țărișoara lor a fost cutoșpită în lung și'n lat, când de trupele austro ungare, când de cele rusești. Șiruri întregi de sate cari au căzut în linia de foc, au fost pustiite cu totul. Așa satele de dincolo de Prut, unde a stat mult timp frontul, apoi unele sate de lângă Siretiu, Suceava, Rădăuți. Mult au pălămit și satele dinspre Ardeal, din împrejurimile Dornei, unde a stat frontul după înaintarea lui Brusilov până la retragerea din vara anului 1917. Gospodăriile țărănești au fost nimicite. Au început însă lucrările pentru a face totul din nou. S'au împărțit sătenilor lemne de clădit, se repară drumurile și podurile și se construiesc edificiile școlare, ca copii să nu rămână neînvățați. Dar va trece încă vreme până ce prin muncă stăruitoare se va pune la loc tot ceea ce a zdrobit războiul.

Și acolo se va face împărțirea dreaptă a pământului. Până acum s'au împărțit 5000 de hectare ale hergheliilor statului de lângă Rădăuți și din județul Humorului. În urma desfacerii contractelor ajung libere cam 10.000 de hectare, cari se vor da în arândă țăranilor.

Asupra comunelor Buda și Mahala s'a deslănțuit o nouă nenorocire. Locuitorii acestor comune din apropierea Cernăuțului abia și-au refăcut gospodăriile și casele lor nimicite, și au căzut din nou pradă pustiirii. Ele au fost arse până la pământ prin un foc mare care s'a iscat din pricini necunoscute tocmai pe timpul unui vifor mare care a dus flacărele în toate părțile.

Românii de inimă își dau silința să îndrume trebile fraților bucovineni după cum cer interesele naționale și binele poporului care până acum a avut mult de suferit din partea străinilor. Cu Dumnezeu înainte!

Pacea e aproape.

Ce zice Lloyd George.

În camera din Londra ministrul Lloyd George a ținut o vorbire despre lucrările conferinței de pace, spunând că acele lucrări se fac cu multă trudă și grijă, dar înțelegerea între aliați e deplină. Incercările celorce au voit să bage zizanie între aliați n'au reușit. Niciodată englezii nu vor uita suferințele și jertfele Franței, nici dreptul ei de a primi chezașii contra unui nou atac.

Aliații vor arăta cererile lor Germaniei încă în săptămâna aceasta, dar până atunci nu vor fi aduse în vileag.

Vreau — a zis Lloyd George — o pace cu dreptate, nu de răzbunare, dar o pace aspră, fiindcă împrejurările o cer pentru a avea garanții în viitor; ceice au făcut să izbucnească războiul, vor trebui să repare toate pagubele și pierderile ce le-au pricinuit. Keizerul va trebui să-și primească pedeapsa meritată.

Lloyd George și-a încheiat vorbirea spunând că nu e nici o teamă de o nouă înarmare a Germaniei. Germania nu poate strânge decât 80 mii de oameni, de cari are lipsă ca să țină ordine la ea acasă. Armele i s'au luat. Conducătorii ei nu se vor lăsa mânați de patimi oarbe, ei au însă datoria să conștinească jertfele milioanei de oameni scăpând odată pentru totdeauna neamul omenesc de nenorocirea războiului.

Ce zice Wilson.

Punctele cele mai însemnate cari se vor găsi în contractul de pace cu Germania sunt statorite. Oamenii cari duc pertractările de pace cred că a sosit momentul de a invita pe imputerniciții Germaniei ca să stea de vorbă cu aleșii statelor cu cari au purtat războiul. Întâlnirea lor va avea loc la Versailles în ziua de 25 Aprilie. Dar și celelalte lucrări de pace se fac cu grabire. Acum se lucrează la hotărârile de pace pentru Italia și nu peste mult și acestea vor fi duse la bun sfârșit. Acestea le a spus Wilson.

Drumul nemților la pace.

Imputerniciții Germaniei vor pleca spre Paris cu un tren special; vor trece prin Köln, de unde vor călători pe linia pe care au înaintat trupele Keizerului în 1914: Liege, Namur, Charleroi, Mauberge, vor atinge marginile Parisului, dar în oraș nu vor intra. În decursul călătoriei se vor putea gândi la planurile lor zdrobite. S'au luat toate măsurile militare ca nu cumva să li se întâmple vre-o nenorocire pe cale. Cheltuielile ei și le vor plăti.

Ocotirea orfanilor.

În Duminica Florilor s'a ținut la Sibiu o mare adunare ca să iee măsurile de lipsă pentru ocotirea copiilor rămași orfani pe urma cumplitului războiu.

Știm că tot pentru adăpostirea și creșterea orfanilor s'au întemeiat aici la Sibiu, apoi la Blaj și la Brașov câte un orfelinat.

În vechiul regat al României s'a întințat la Iași, cu sprijinul tuturor inimilor bune, în frunte cu Majestatea Sa Regina Maria, o societate pentru ocotirea orfanilor. Această societate a împărțit orfanilor ha ne, mețlăminte, cărți și tot ea susține o mulțime de căminuri pe seama lor. În serviciul acestei lucrări creștinești de îngrijire a copiilor lipsiți de părinți stau mai ales doamnele cu dragoste către neam. Prezidenta societății este la Iași principesa *Olga Sturza*, iar la București principesa *Alex. Cantacuzino*. Aceste a'ese românce s'au gândit cum să întindă aripile ocotitoare ale societății pe care o conduc și asupra orfanilor de dincoace de Carpați. Căci numărul lor e mare și la noi, iar orfelinatele noastre sunt cu mult prea puține și prea mici, ca să-i adăpostească pe toți. De aceea la adunarea din Duminica Florilor a venit principesa *Alex. Cantacuzino*, însoțită de doamnele *Zoe Râmăneanu* dela București, de doamna *Săulescu* dela Iași și de *dșoara Odobescu*, ca să întemeieze și la noi în Ardeal o secție a societății ocotirea orfanilor.

Vrednicele și inimoasele românce au spus în adunare cuvinte dulci despre lucrările săvârșite pentru a alina lacrimile sărmanilor orfani și pentru a purta grijă de creșterea lor.

La îndemnul ce l-au dat domniile lor, s'a înființat și pentru Ardeal o secție a societății Ocotirea Orfanilor, căreia guvernul român îi va pune la îndemână suma de 16 milioane lei în fiecare an. Trei milioane de lei se vor folosi pentru orfanii din Ardeal.

Dar nici atât nu i de ajuns. Trebuie să venim și noi, fiecare cu cât poate, în ajutorul orfanilor. De aceea societatea pentru ocotirea orfanilor ne pofteste să ne facem membrii ai ei, ca să o sprijinim întru înfrățirea nizuințelor ei creștinești. Cu prilejul adunării s'au și înscris o mulțime de membrii, dar treue să între în șirul lor toți românii cei buni.

Membrii plătesc la an 24 coroane, iar cei cu dare de mână plătesc odată pentru totdeauna 1000 cor. Cu prilejul sărbătorilor, a ospelilor și a petrecerilor se vor face colecte pentru orfani. Să dăm cu tragere de inimă, gândindu-ne că prin darul nostru, ori cât de mic ar fi, ștergem lacrimi din ochii micilor copilași rămași fără părinți și alinăm suferințe, iar din ceice vor primi ajutorul nostru se vor alege fii buni și folositori ai neamului nostru.

Ofițeri români și englezi huiduiți de către bulgari la Rusciuc.

Călătorii români, sosiți din Bulgaria se plâng că sunt tratați rău și huiduiți de populația bulgară.

Dăunăzi s'a întâmplat următorul fapt: În Rusciuc a sosit o companie de soldați, sub comanda a doi ofițeri, însărcinați să aducă din Bulgaria vitele și cătării cumpărați de guvernul nostru dela armata engleză.

Acești soldați trecând la Rusciuc, s'au dus însoțiți de ofițerii englezi la depozitul de vite spre a lua cătării.

Înapoiindu-se la port, în drum au fost întâmpinați de bulgari cari au început să-i insulte și să dea cu pietri în ei. Atât ofițerii cât și soldații n'au răspuns nimic și trecând înainte au fost urmăriți de o mulțime de școlari de gimnaziu, cari de asemeni le au adresat cuvinte batjocoritoare.

Când ofițerii noștri au trecut împreună cu ofițerii englezi la restaurant, bulgarii i-au primit cu strigăte dușmănoase cântând cântece patriotice bulgărești, în care se vorbea de Dobrogea și au terminat strigând: Jos România! trăiască Bulgaria și Dobrogea bulgărească!

Atât ofițerii români cât și cei englezi au părăsit restaurantul.

Autoritățile mai înalte au fost încunoscute de acest caz, din care se vede că bulgarii nici până'acum n'au prins minte. Cum s'ar lăsa mai pe jos de unguri! Dar să nu pățească la urma urmelor tot ca ei.

Situația în Basarabia.

Am dat știrea că trupele franceze au părăsit Odesa și pe urma lor au intrat în acel oraș bolșevicii ruși. Ca nu cumva faptul acesta să fie rău înțeles și să producă neliniște, Marele Cartier General român aduce la cunoștință următoarele:

Trecerea trupelor franceze dela Odesa pe dreapta Nistrului în partea de mează-zi a Basarabiei este făcută din ordin mai înalt. N'a fost nici o silă din partea dușmanului care să fi impus această trecere.

Trupele aliate vor fi cu mult sporite și vor rămâne în Basarabia la mează-zi de linia ferată Ungheni-Chișinău.

Dacă mișcările bolșevice nu s'ar mărgini să aibă loc numai pe stânga Nistrului, ci vor încălca teritoriul nostru, ele se vor izbi de trupele franco-române, ca de un puternic zid, astfel că populațiunea Basarabeană va fi pusă la adăpost de orice atac din partea bolșevicilor.

Popolațiunea să-și vadă dar de ocupațiunile sale, în toată liniștea și siguranța și a nu asculta intrigilor rău-voitorilor și străinilor din țară.

Acum pe urmă trupe bolșevice din Odesa se îndreaptă spre Chiev, unde bolșevicii ar fi suferit o mare înfrângere.

Congresul preoțimeii române unite cu Roma.

Un comitet în frunte cu părintele protopop Dr. Elie Dăianu convoacă preoțimea unită la un congres al ei. Convocarea iscălită de mai mulți protopopi, profesori și preoți, e următoarea:

În vremurile de mari prefaceri istorice, ce ne-a dat Dzeu să le ajungem, simțim o necesitate sufletească de a răspunde atâtor dorinți exprimate în presă și consfătuirii parțiale și convocăm prin aceasta întregă preoțimea din provincia mitropolitană de Alba-Iulia și Făgăraș la congresul, ce se va ținea Miercuri 14 Maiu 1919 la Cluj în sala festivă din palatul prefecturii județului cu următorul program:

1. Organizarea clerului și atitudinea lui față cu vieța politică.

2. Autonomia bisericii și organizarea ei cu introducerea elementului mirean, alegerea mitropolitului și episcopilor și înființarea nouilor episcopii.

3. Misiunea internă a preoțimeii.

4. Educația viitoare a clerului.

5. Relația bisericii cu școala.

6. Chestiuni de administrație bisericească (Consistoarele și capitulele).

7. Situația materială a preoțimii.

Cluj, din consfătuirea preoțimeii române unite cu Roma, ținută la 9 Aprilie n. 1919.

Salutăm cu bucurie convocarea acestui congres, care alături de cel al preoțimeii ortodoxe, va fi de mare folos obștesc.

Sfintele Paști în Sibiu.

Sărbătoarea învierii Domnului din anul acesta a îmbrăcat toate inimile românești în ha'nă strălucitoare a celei mai curate bucurii. Ori încotro te întorceai, de pe fețele tuturor ceteai simțămintele unei îndoite bucurii: a bucuriei pentru învierea Domnului și a bucuriei pentru învierea poporului românesc din mormântul robiei de veacuri. Când frații se întâmpinau unul pe altul cu: „*Hristos a înviat!*” — simțai că par'că de astădată acest salut creștinesc are o însemnare mai adâncă.

În catedrala din Sibiu plutea un aier proaspăt de înălțare a sufletelor și îmi închipuam că nu se va fi găsit un singur om care să nu fi luat hotărârea de-a fi de aici înainte mai bun. Slujba învierii și liturghia din ziua întâi au fost săvârșite de P. Sf. Sa episcopul Miron al Caransebeșului, încunjurat de preoții mitropoliei. Predica a ținut-o frumos și limpede d-l profesor *Dr. V. Stan*, iar cântările le a executat corul seminarial.

În decursul liturghiei s'a înfățișat în catedrală ministrul *Constantinescu* dela București, însoțit de mai mulți membrii ai Consiliului dirigent, în frunte cu d-l *Iuliu Maniu*. A făcut o foarte bună impresie gingașa atențiune a d-lui ministru *Constantinescu* de-a petrece cele dintâi Paști în România-mare în mijlocul celor desrobiți.

Cu toții am simțit mare plăcere cetind înțeleptele îndemnuri cuprinse în articolele scrise de dnii *Iuliu Maniu* și *Aurel Lazar* în numărul de Paști al ziarului „*Patria*”. Stând mai adeseori de vorbă în chipul acesta cu lumea care și îndreaptă privirile spre oamenii dela conducere, legăturile sufletești se vor închege tot mai mult și încrederea va spori.

Armata maghiarilor e desnădăjduită.

Viena, 22. — În urma nesfârșitei îngrămădiri a refugiaților din provincie, situația la Budapesta a devenit neînchipuit de grea. Refugiații nu pot fi nicăiri adăpostiți, femeile și copii dorm pe strade, casarmele și casele din Budapesta sunt tixite cu refugiați. Lipsa de hrană e generală, și mizeria crește din zi în zi. Ofițeri și soldați sosiți dela front declară, că situația trupelor maghiare dela front e neînchipuit de tristă și că soldații și ofițerii sunt cu totul descurajați din cauza marilor biruințe și progrese ce fac trupele române. (Ag. Dacia).

Plantele de leac comoara săracilor.

Romonitele.

Se mai numesc și mușeșel, romoniță bună, mătricea. Latinește *Matricaria Chamomilla* L.

Romonitele cresc pe lângă drumuri, prin curți și pe locuri cultivate.

Cotorul pe dinlăuntru e gol. Frunzele sunt mărunțel spintecate. Căpșoarele de flori sunt la mijloc galbene aurii, pe margine albe, goale pe dinlăuntru și de un miros plăcut. Prin aceasta se deosebește de o altă floare foarte asemănătoare, de *romoniță nemirositoare* (moșitel prost, *Matricaria inodora* L.), a cărui cap de floare nu e fuguiat, ci turit și plin pe dinlăuntru. Romonița nemirositoare nu e bună de leac.

Romonitele le culegem prin Maiu și Iunie, când înfloresc bine, dar nu sunt prea trecute.

Adunăm căpșoarele de flori, cu mâna sau cu un pepten rar, făcut anume pentru această treaba din lemn. Să adunăm florile pe cât se poate fără cozi.

Florile adunate le întindem pe pânză ori pe hârtii într'un pod în strat subțire.

După 2—3 săptămâni se aleg din 5 kgme de flori proaspete ca 1 kg. de marfă uscată, care o păstrăm în cutii sau lăduțe căptușite cu hârtie.

Marfa frumos uscată o putem vinde, multă puțină câtă avem, la oricare farmacie sau drogherie din țară, pe un preț care răsplătește din belșug toate ostenețile.

Romonitele sunt un leac de casă foarte răspândit și la poporul nostru. Florile uscate și opărite (1 lingură la o ulcică) ca ceaiu se întrebunțează la boale de stomac, vindecă răceala, reumă, năvălirea sângelui în cap. La aprinderea de ochi a copiilor mici sunt folositoare spălările cu apă de romonițe, tot așa și la bube rele și umflături. Alină durerile de măsele clătăririle dese cu ceaiul cald. Doctorii mai prescriu romonițele și alte multe boale și dureri.

2. Florile teiului.

Sunt bune de leac atât florile *teiului pădureț* (tei-roșu, *Tilia parvifolia* Ehrh) cât și celea de *teiu cu frunze mari* (*Tilia grandifolia* Ehrh) și *teiu alb* (*Tilia argentea*), numai deosebit să culegem fiecare specie.

Teii cresc prin păduri și se cultivă prin parcuri și pe lângă drumuri.

Înfloresc prin Iunie și Iulie.

De obicei se adună florile binemirositoare împreună cu frunza în forma de limbă pe care sunt crescute.

Le uscăm în pod pe scânduri, hârtii sau pânză. Din 4 părți proaspe se face 1 parte uscată.

Le împachetăm, deschilinit fiecare soi, în saci sau lăzi.

Ca leac de casă n'ar trebui să lipsească din nici o gospodărie, Ceaiul de flori de teiu se folosește la răceală și boale de plămâni. Unii recomandă apa de ceaiu în contra pișturilor, a durerii de cap și a căderii părului.

Creșterea copiilor.

6. Anul prim alui Nicușor.

Scalde.

Mărioara în fiecare zi scâldea pe Nicușor în apă caldă de 38° R. Peste câteva săptămâni mititelul se răsfăță fericit în băiță ca un peștișor. Frățiorii nu se mai săturau privindu-l. Natural, Mărioara își puneă palma sub spatele copilașului și avea grije să nu-i între apă în gură. Dar după ce-l înfășă, îi spăla gurița micuțului cu o bucățică de pânză curată.

După bae ștergea cu grige trupul fraged și apoi îl înfășă băgând de seamă, ca cărpele și cămeșuțele să nu facă cute (crețe).

Pe lângă toată grija feteții pielea pe piciorușul gras al copilașului s'a opărit. Mărioara l'a presărat cu praf fin și pata a dispărut îndată.

Lelea Ruxanda din când în când mai dădea pe la casa lui Crișan. Odată a nimerit tocmai când Mărioara scâldea copilașul.

Ascultă draga mea, nu este iertat să spell mătreața de pe cap, căci atunci copilașul nu crește! a zis lelea Ruxanda.

Mărioara a ascultat. Peste câteva zile însă mătreața pe capul copilașului s'a îngroșat de-a binele. Când a văzut mama a rămas uimită.

— Nu da mult pe vorbele femeilor ca al de lelea Ruxanda, a zis feteții. Mătreața nu este altceva decât pielea ce se despoaie, rămășițe de păr, care se lipesc din cauza grăsimii ce iese din piele; dacă n'o îndepărtăm răspândește miros greu și cauzează răni.

Mama dimineața, înainte de a se duce de-acasă, a uns capul micuțului cu olei fin, seara l-a săpunit bine și la spălat.

— De aici înainte — a zis Mărioarei — la fiecare scaldă spală cu grije capul copilașului.

In aer liber.

Lui Nicușor îi mergea bine fiindcă se plimba mult în aer liber. E mare lucru doar, dacă micuțul este ținut tot numai în odale; devine palid, fără viață, ca cartoful ce încolțește în pivniță pe care încă nu-l ajunge soarele. Copilașului nu este de ajuns numai odae curată, aerisată bine; are lipsă de soare, care îi dă putere, îl crește îi, scoase micuțului trandafiri în obraji.

Vara chiar la sfârșitul săptămânii dîntai îl poți scoate pe noul-născut în aer liber. Toamna, iarna și primăvara, dacă umblă vreme bună, îl putem scoate când este de 4—6—9 săptămâni, se'nțelege înfășat și în loc bătut de soare, scutit de vânt.

Mărioara, când avea vreme, chiar și iarna scotea pe Nicușor. Mai bine zis nu-l scotea, ci-l plimba cu trăsurița. Copilașul învălit bine, privia, cu ochișorii dulci, mirat la lumea dinprejur.

Nicușor în zilele frumoase de Maiu stătea afară în trăsuriță oare întregi, vara chiar ziua întreagă. Câte odată grijea de el Mărioara care croseta, cosea; altădată Ionică sau Sandu; dară fără pază nici-odată nu l'au lăsat. Dacă adormia, ridica copeřișul trăsuriții și trăgeau perdeleșele, ca să nu-l supere muștele sau viespii.

Mama zicea de multe-ori:

— Nici copilul regelui nu-i grijit mai bine, ca Nicușor al meu.

Lui Nicușor îi cresc dinții.

Copilașul era vesel. N'avea el în lumea asta nici o grijă. Sugea și mânca cu poftă, iar noaptea întreagă dormia minunat.

Odată numai, cam la etatea de șapte luni a început să fie neliniștit. În pătucul lui se mișcă, se'nvârtia, plângea mult și noaptea aiura prin somn, îi curgeau bale, iar gingiile erau roșii; pumnuții în gură și tot ce îi pică în mână băga în gură.

— îi cresc dinți sufletelului, a zis mama.

Toată boala, toată neliniștea n'a ținut mult. Copilul hrănit bine, îngrijit, trece iute peste boala aceasta. Peste câteva zile Nicușor s'a liniștit, iar în guriță din gingia de jos s'a arătat doi dințișori.

Frățiorii bătând în palme de bucurie strigau:

— Să trăiască! Să trăiască! Nicușor are dinți.

Peste două luni iau crescut și sus cei doi dinți de dinainte. Ceilalți dinți iau eșit mai târziu și anume: la etatea de 12—15 luni dinții de jos, pe delaturi, și primele măsele, la etatea 18—24 luni dinții ochiului, la etatea de 29—30 luni celelalte măsele.

Nicușor s'a ținut, dar când au eșit măselele s'a potignit.

Mama îngrijată a trimis după doctorul Lelea Ruxanda a zis:

— Ce poate ajuta doctorul, când copilului îi cresc dinții.

Mama cu toate astea l'a chemat. În zadar, omul nepriceput nu poate spune ce boală are copilul și astfel mii și mii de copii să prăpădesc nefiind îngrijiți la vreme. „Doar numai dinții îi ies”, spun mamele nepăsătoare. Când boala s'a ncuibat bine atunci înzădar chemăm doctorul.

Nicușor din norocire n'a avut vre-o boală grea. Domnul doctor a sătuit pe mama ce să facă și micuțul în câteva zile s'a făcut bine.

Pe Nicușor îi altoiesc.

Când Nicușor a fost de un jumătate de an mama a zis cătră copii:

— Astăzi nu mă duc la lucru, fiindcă s'a dat de știre în sat, că la primărie se vor vaccina copii. Il duc și eu pe Nicușor.

— Mămică o să-l doară pe mititelul — ziceau frățiorii cu compătimire.

— Da de unde măi băieți! Și la urmă și dacă-l doare puțin, copilul tot trebuie vaccinat, pentrucă vărsatul e cu mult mai rău și primejdios decât altoitul.

Așa s'a întâmplat, că pe Nicușor l'a vaccinat.

Câteva zile nu l'au scaldat, ci i-a spălat trușorul cu o bucată de pânză înmuiată în apă caldă, având grije însă să nu atingă locul unde a fost altoit.

Nu peste mult altoirea a început să crească, să se umfle, iar Nicușor a plâns mult. Copii când îl luau în brațe, grijeau, să nu atingă locul cu pricina.

În sfârșit vaccina s'a uscat. Nicușor a început să fie voios ca mai înainte, iar mama s'a liniștit, că omușul este ferit acum de vărsatul primejdios.

O invenție contra submarinelor. Alexandru Grehan este aflătorul unui telefon mai simțitor în slujba urmării submarinelor, care amenință să schimbe cu totul această ramură a armelor de război.

RĂVAȘUL SĂPTĂMÂNII

Sibiu 27 Aprilie 1919.

Ministrul Ceho-Slovaciei la Sibiu.

Dl Bondy Ministrul ceho-slovac la București a sosit la Sibiu însoțit de consulul general al Cehoslovaciei, pentru a se sfătui cu Consiliul Dirigent asupra unor lucruri economice.

Noul ministru al Bucovinei. M. S.

a primit mulțumita dlui Flondor iar în locul d-sale a fost numit dl Nistor ministru pentru Bucovina.

Biroul cenzurei din Sibiu are lipsă

de mai mulți cenzori pentru serviciu la telefon și telegraf. Reflectanții să se prezinte în persoană la biroul susnumit (Piața mare, Muzeul Bruckenthal, tractul II, etaj II) între orele 10—12 a. m. Salar 1000 cor. lunar.

Tot pentru acest birou se caută și un servitor de cancelarie. Plata după invoiață.

Șeful Biroului Cenzurei.
Căpitan *Bolu*.

Dela Resortul de justiție. Privitor la

hotărârile mai nouă cerute de cambiile, bonurile (mandatele) comerciale (kereskedelmi váltvány) și varante (közraktári jegy), resortul justiției prin ordonanță corespunzătoare a regulat lucrul în felul acela că hărțile amintite cu scadența dela 31 Decembrie 1918 până la 31 Martie 1919 inclusive n-au nevoie de a fi protestate, iar pentru aceleași hărți, cari au scadență după ziua de 31 Martie până la 30 Iunie 1919 inclusive, termenul de protestare normat în lege este prolongit până la 15 Iulie 1919. Alte hotărâri mai amănunțite sunt cuprinse în ordonanța, care e în preajma de a se publica în „Gazeta Oficială“.

Cu privire la asentări. Dela Consiliul Dirigent primim spre publicare următoarele:

Dușmanii ascunși și vicleni ai neamului nostru s'au pus pe lucru din nou. Nu este mijloc fie cât de mișelesc, pe care să nu-l întrebuițeze pentru ca să-și ajungă scopurile ticăloase. Prin gazetele lor încearcă să furișeze vești mincinoase, pe sate trimis iscoade să indemne oamenii la neșupunere și răscoală, iar printre ostașii noștri răspândesc vești mincinoase pentru ca să-i descurajeze și să-i înspăimânte. O parte dintre iscoadele acestea ale guvernului din Budapesta au și fost prinse și duse în fața judecătorilor militare pentru ca să-și deie seamă de vorbele și de faptele lor.

Iată și isprava lor cea mai proaspătă. Se știe că Consiliul Dirigent a poruncit mobilizare în tot Ardealul și fiicăii și vitejii noștri cu mare însuflețire au început să curgă către locurile de asentare. S'a întâmplat însă că multora cari veneau spre pildă la Sibiu la înfășurare, le-au eșit înainte șpioni ungurești și le-au spus că nu se mai țin asentările. Aceasta este o mare minciună. Asentările se țin în regulă așa precum s'a vestit. Toți cei obligați la arme să meargă fără de nici o amânare acolo unde au să se prezinte și de se va întâmpla să le spună cineva altcum, să pună mâna pe el și să-l predeie autorităților spre cercetare și pedepsire B. P.

Bani noi. Pentru înlocuirea biletelor Băncii Generale și acoperirea trebuințelor

statului, Banca Națională a hotărât o nouă tipărire de hârtie monedă în sumă de 3 miliarde.

Acoperirea metalică se va face parte prin împrumutul făcut în afară, parte prin bonuri de tezaur.

Înlocuirea biletelor Băncii Generale adecă a banilor făcuți de nemți cu biletul Băncii Naționale a și început și se va face în mod treptat.

Reușita acestei hotărâri se arată de pe acum, întrucât între ambele bilete nu se mai arată nici o deosebire.

Despăgubirile României. O telegramă din Paris vestește că România a statorit cifra pagubelor suferite dela dușman astfel: 650 milioane pagube pricinuite în stabilimentele industriale, de petrolu, 450 milioane pagube pricinuite imobilelor. 950 milioane valoarea obiectelor nimicite și alimentelor luate, 217 milioane pagube pricinuite de armatele rusești, în total 6 miliarde 608 milioane de Lei.

La „Ambulanța polyclinică“ întocmită de Consiliul Dirigent în clădirea băncii de asigurare a muncitorilor districtului Sibiu („Hermansstädter Bezirks Arbeiter Versicherungskassa“) se vor trata și morburii de piele și de păr, morburii sexuale precum și tuberculoză etc. Pentru cei fără mijloace tratamentul va fi gratuit. — Orele de consultație afară de Duminică și sărbători — vor fi dela 8—10 a. m. și dela 5^{1/2}—6^{1/2} p. m.

Zace în interesul tuturor de-a se folosi de acest prilej cercetând cât mai mulți această instituțiune ce servește sănătății poporului în general.

Restrângerea tăierii de vite. Porunca apărută în Gazeta Oficială, oprește cu ziua de 10 April tăierea animalelor înșirate mai jos:

1. Vacile de prăsilă și de lapte,
2. Junincile (vițelele) de orice rasă și etate;
3. Tauri apți de prăsilă,
4. Mielele și iedele de orice rasă și etate;
5. Berbecii apți de prăsilă,
6. Scroafele de prăsilă mai tinere de 4 ani;
7. Purcele de orice rasă și etate;
8. Vierii apți de prăsilă.

Se pedepsesc cu amendă până la 5000 (cinci mii) coroane cei ce contravin acestei ordonanțe.

Pradă bogată. În zilele trecute poliția din Alba Iulia a pus mâna pe un automobil unguresc care aducea dela Budapesta pentru prietenii și spionii bolșevismului suma de un milion și jum. cor. O parte din acești bani se va întrebuița pentru clădirea liceului „Mihaiu Viteazul“ ce e vorba să se zidească în curând.

Ocuparea Odesel și Omskului de Bolșevici. Telegramele vestesc ocuparea de către Bolșevici a Odesii golite de către aliați. În legătură cu aceasta aflăm că dl Greceanu, consulul general al României la Odessa, întovărășit de personalul și de arhivele consulatului, a sosit la Vălcov (Delta Dunării). O parte din Români scoși din Odesa au fost duși la Constanța, iar ceilalți la Tulcea. Rușii și Ucrainenii sunt în drum spre Novicerkaz.

În acelaș timp, o radiotelegramă a guvernului rus vestește restabilirea puterii sovietelor la Omsk. Se știe că orașul acesta era reședința guvernului amiralului Kolceag, acesta ar fi fugit la Ekaterinenburg și ar fi ordonat mobilizarea tuturor oamenilor până la 45 de ani.

Ajutor pentru profesori și învățători. Consiliul Dirigent a încuviințat pe seama profesorilor și învățătorilor în serviciul școlilor de stat și ajutate de stat adausul de războiu stabilit în legea XV din 1915, ajutorul de scumpete și familiar stabilit în ordonanța ministerială Nr. 6700/1918 M. E. și adausul de vesminte stabilit în ordonanța ministerială Nr. 2500/1918 N. B.

Privitor la preoți se vor lua dispozițiuni speciale. B. P.

În chestiunea despăgubirilor de războiu. Relativ la nota circulară adresată de resortul finanțelor către prefecti în chestiunea despăgubirilor de războiu și publicată și de ziarele noastre, fimem să lămurim că sub „pagubele cauzate prin refugiarea din 1916 a Săcuiilor și populațiunii din județele marginase“ sunt a se înțelege exclusiv pagubele cauzate de populațiunea civilă, retrasă în interiorul Ungariei, în urma ordinului dat de fostul guvern ungar în August 1916 pentru evacuarea comitatelor ostice ale Ardealului.

Aceste pagube, cum și cele cauzate prin revoluțiunea din Octombrie 1918, nu sunt cuprinse în categoriile admise prin ordonanța Nr. 939 a Consiliului Dirigent, Resortul finanțelor, privitoare la despăgubiri. Relativ la aceste pagube, vor urma îndrumări speciale. Bironi presei.

Concurs pentru cursul de conducătoare de grădini de copii. Pentru pregătirea conducătoarelor de grădini de copii se înființează un curs, se pot înscrie absolvente a cei puțin 4 clase civile. Doritoarele de a participa la acest curs își vor înainta cererile însoțite de atestatul școlar Resortului de culte și instrucțiune publică, până la 15 Mai a. c. Șeful Resortului Cultelor.

Ce despăgubiri va plăti Germania? Gazeta „Petit Journal“ scrie că învățații financiari n'au sfârșit încă cercetarea, dar comitetul de patru a examinat afacerea despăgubirilor. Planul e în mare ca și terminat și se va statori numai natura pierderilor nu și suma totală. Se crede că se vor cere Germaniei 250 miliarde în numerar sau în materii prime, iar restul în anuități.

Cum vin trenurile la Sibiu? Din luna Februarie începând, trenurile circulează precum urmează:

1. Sibiu — București pleacă ora 5.44 p. m.
2. București — Sibiu sosește „ 11.00 a. m.
3. Sibiu — Copșa-mică pleacă „ 6.20 a. m.
4. „ „ „ 4.02 p. m.
5. Copșa-mică — Sibiu sos. „ 11.35 a. m.
6. „ „ „ 10.05 p. m.
7. Sibiu — Vințul de jos pleacă „ 8.00 a. m.
8. Vințul de jos — Sibiu sos. „ 7.30 p. m.
9. Sibiu — Cisnădie pleacă „ 5.23 a. m.
10. Cisnădie — Sibiu sosește „ 7.04 a. m.
11. Sibiu — Căneni pleacă „ 7.04 a. m.
12. Căneni — Sibiu sosește „ 10.30 a. m.
13. Sibiu — Sighișoara pleacă în fie-care Luni, Mercuri și Vineri 7.43 a. m.
14. Sighișoara — Sibiu sosește în fie-care Marți, Joi și Sâmbătă 7.00 p. m.

Invitare. Reuniunea sodalilor români din Sibiu va aranja Sâmbătă la 26 Aprilie st. n. 1919 în sala mare dela „Unicum“ un Concert împreună cu declamațiuni și joc. Venitul curat e destinat fondului Orfanilor, întemeiat de „Renașterea Română“ și fondului pentru combaterea tuberculozei dintre meseriași. Inceputul la 7^{1/2} ore seara. Bilete seara la cassă.

Cum se pot trimite bani la „Gazeta Poporului“?

— Gânduri și sfaturi. —

Oprirea umblării regulate a poștei multă pagubă și stricăciune pricinuește și nouă gazetelor. Căci întocmai precum o mașină fără de apă și cărbuni nu poate să se pornească din loc, așisderea și-o gazetă fără de abonați și abonamente nu este în stare să răsule și se înădușește.

În starea aceasta grea ne găsim și noi.

De-o lună și mai bine poșta nu ne-a mai adus nimic. Nu cred se fie cineva dintre cetitorii noștri, cari să nu ne priceapă năcazul. Cheltuielile se îngrămădesc necontenit și venitele ca'n palmă. Ce-i de făcut prin urmare? Până la o schimbare în bine a lucrurilor iată ce sfat împărtășim noi celor ce ni-au dat sprijinul lor prețios până astăzi:

În toată comuna se află de bunăseamă câte o persoană de încredere fie preotul, ori învățătorul, ori primarul sau altcineva. Cei-ce doresc să aboneze din nou sau să-și prenoiască abonamentul la „Gazeta Poporului“ să se îndrepteze cu rugare către acest bărbat de încredere, să-și încredințeze prețui pe cât vrea să-i vie foaia, iar dânsul sau să ne trimită banii prin vre-o bancă sau să ni-i păstreze până la umblarea poștei. Totdeodată însă ei să ne scrie pe o carte postală numele acelora cari s'au abonat și-au plătit prețul gazetei precum și adresa.

În chipul acestă am împăca și capra și varza. Să nu trimitem noi foaia în vânt, care cu multă trudă și mari jertfe o scoatem la lumină, și cei-ce voiesc s'o cetească să o poată primi, chiar și dacă noi căpătăm numai înștiințare că abonamentul se găsește la un om de încredere.

Nădăjduind că sfatul nostru va fi ascultat, iscălim

Redacția și administrația
„GAZETEI POPORULUI“

Esarândare.

Primăria comunei Săliște județul Sibiu esarândează prin licitațiune publică pe timp de 3 ani începând din 1 Iulie 1919 — 1 Iulie 1922 **hotelul comunal** situat în piața comunei.

Prețul strigării e 5,000 cor.

Licitația se ține **Duminică în 4 Maiu 1919 st. n. la 10 ore a. m.** la primăria comunală.

Condițiunile de licitare se pot vedea la primăria comunei Săliște în oarele oficioase.

Săliște 15 Aprilie 1919.

Primăria comunală.

155 1—2

Cinematograful APOLLO

În fiecare zi, cinematograful „Apollo“ aranjază două reprezentații foarte reușite, cu program nou și variat, la 7^{1/2}—9 și la 9—10^{1/2}. Atragem atențiunea celorce voiesc să aibă o distracție plăcută.

5—5

Funcționară

cunoscând perfect limba română și mașina de scris, caută post la un birou. Adresa la Administrația ziarului.

152 2—2

Cinematograful orașului

situat pe piața „Hermann“ în centrul orașului, este un loc de petrecere plăcut și de reprezentații zilnice cu programul cel mai variat și ales. Prima reprezentație se începe seara la 7—^{1/2}9, iar a doua la 9—10^{1/2}.

La subscrisul în comuna Porumbacu de jos județul Făgăraș se află de vânzare

1 taur pinzgau

de 2 ani și 2 luni, 5 tauri de bivoli de 3 ani, toți provăzuți cu certificate și bani pentru prăsilă.

Alecsandru Bratu.

154 3—4

Vasilca Ilie (70) și soții, comuna Cui lângă Sebeșul-săseșc vinde

o moară de benzină

cu 2 pietri de 16 puteri de cai. Moara e în stare bună provăzută cu toate cele necesare.

153 3—4

157 1—2

Se caută

spre cumpărare, material pentru compactorie, o mașină de tăiat, una de cusut, o presă de aurit și o presă mare de fer și alte lucruri de compactorie. Vanzătorii să se adreseze la V. Simtion, Sibiu, str. Lungă 29.

Ofer domnilor comercianți

tot felul de soiuri de vopseli, precum vopseli în prav ultramarin albastru, vopseli anillin și vopseli de haine în orice culoare,

mai departe **sodă de fierț săpun, precum și sodă cristalină de spălat și pravuri de spălat, cuie de talpă în diferite mărimi, hârtie de scris, hârtie de țigarete și tuburi. Cheag „ALBERTOL“ înregistrat cu marca de apărare, prav și fluid.**

Bomboane etc. etc.

Dupăce expedarea mărfurilor cu trenul nu se poate face, rog onorații domni comercianți ca să binevoiască în persoană a mă căuta și marfa în persoană să o și ducă.

==== Corespondența românește! ====

Albert Abraham

en gros de spețerei, coloniale și mărfuri mixte

Hațeg.

156 1—2

S'a înființat o nouă tipografie:

CARPAȚII Tipografia „GAZETEI POPORULUI“

în Sibiu, Strada Urezului (Reisergasse) Nr. 41.
cum vîi dela gară la dreapta, în față cu biserica Ursulinelor.

Primește să lucreze tot felul de tipărituri, precum: cărți, broșuri, reviste, gazete și apeluri etc. Tot asemenea facturi, scrisori, plicuri, cărți postale, bilete de logodnă și de cununie, bilete de vizită, anunțuri funebre, invitări la petreceri, bilete de intrare și tot felul de protocoale, bilanțuri și acții de-ale băncilor.

Rugăm pe toți cari voiesc să tipărească ceva, a se adresa la tipografia „Carpații“ cu toată încrederea.

Semnăm cu stimă:

Tipografia „CARPAȚII“